

Konkurs przedmiotowy z biologii dla uczniów szkół podstawowych

Model odpowiedzi, kryteria przyznawania punktów.

Finał konkursu rok szkolny 2020/2021

- Za rozwiązanie zadań z arkusza konkursowego można uzyskać **maksymalnie 50 punktów.**
- Model odpowiedzi przedstawia zakres merytoryczny, **lecz nie jest ścisłym wzorcem sformułowania odpowiedzi** (poza odpowiedziami jednowyrazowymi).
- Za zadanie, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie **za odpowiedź w pełni poprawną.**
- Za odpowiedzi do zadań przyznawane są wyłącznie **pełne** punkty.
- Za zadanie, w którym można otrzymać więcej niż jeden punkt, uczeń otrzymuje tyle punktów, ile prawidłowych elementów zgodnie z modelem przedstawił.
- W przypadku **pojawienia się błędu merytorycznego wśród elementów odpowiedzi** punktu się nie przyznaje.
- Uwagi:
 - oddzielenie od siebie elementów odpowiedzi ukośnikami (/) np. oznacza, że są one w ocenie równoważne i tylko jedna z nich jest oceniana,
 - sformułowania zawarte w nawiasach nie są wymagane, ani oceniane.

Nr zad.	Propozycja odpowiedzi	Liczba punktów	Uwagi
1.	A. Poprawna odpowiedź – skrzypy /skrzypowe – 1pkt. B. Prawidłowe nazwanie grupy systematycznej – paprotniki – 1pkt.	2	
2.	Prawidłowe przyporządkowanie wszystkich 5 elementów zadania – 3 pkt. Prawidłowe przyporządkowanie 4 elementów zadania – 2 pkt. Prawidłowe przyporządkowanie 3 elementów zadania – 1 pkt. wiśnia - pestkowiec groch – strąk papryka – jagoda pszenica – ziarniak dąb - orzech	3	
3.	A. Prawidłowo podana jedna wspólna funkcja obu mięksiszów – 1pkt. np. Mięksisz palisadowy i gąbczasty biorą udział w procesie wytwarzania związków organicznych na drodze fotosyntezy <u>Prawidłowo podana funkcja mięksiszu gąbczastego (inna) – 1pkt.</u> np. Mięksisz gąbczasty dzięki znacznej objętości przestworów międzykomórkowych ułatwia wymianę gazową. B. aparat szparkowy – 1pkt.	3	
4.	A. proces transpiracji – 1pkt. B. prawidłowo sformułowany problem badawczy – 1pkt. np. Wpływ temperatury na intensywność / (szybkość) transpiracji./ Jaki jest wpływ /jak wpływa temperatura na szybkość /intensywność transpiracji. – 1pkt C. próba oznaczona literą C – 1pkt.	3	
5.	A. gromada – owady, cecha charakterystyczna – trzy części ciała: głowa, tułów, odwłok/ <u>trzy pary odnóży kroczych</u> odchodzących od tułowia. – 1pkt.	3	nie uznaje się sformułowania „3 pary odnóży”

	B. prawidłowe oznaczenia cyfrowe zwierząt, których narządem wymiany gazowej są płuca to: 2,3,5,7 – 1pkt. C. prawidłowe oznaczenia cyfrowe zwierząt, które przechodzą złożony cykl rozwojowy to 1,2 – 1pkt.		
6.	A. pokarm roślinny – 1pkt. B. prawidłowo podana cecha uzębienia np. Zęby przedtrzonowe i trzonowe są duże oraz szerokie. Służą do starannego rozcierania pokarmu roślinnego./ Zęby przedtrzonowe i trzonowe tych zwierząt są duże, o płaskich powierzchniach. – 1pkt.	2	punkt przyznaje się tylko gdy uczeń podaje cechę budowy dowolnie wybranego rodzaju zębów, która przystosowuje je do pobierania pokarmu roślinnego
7.	Prawidłowo sformułowany wniosek – 1pkt. np. Im większy procent zasolenia wody, tym czas życia kolonii koralowca krótszy.	1	nie uznaję się wniosku, który jest odczytem danych z wykresu
8.	Każde prawdziwe zdanie opisujące tkankę człowieka widoczną na rysunku – 1 pkt. A. Na rysunku 1. widoczna jest tkanka mięśniowa gładka przykładem lokalizacji tej tkanki w organizmie człowieka jest wyściółka mięśniowa żyły . B. Na rysunku 2. widoczna jest tkanka tluszczowa przykładem lokalizacji tkanki widocznej na tym rysunku jest skóra . C. Na rysunku 3. widoczna jest tkanka kostna przykładem lokalizacji tkanki widocznej na tym rysunku jest trzon kości udowej .	3	
9.	Każde prawidłowe określenie rodzaju odporności – 1pkt. A. 2, 4 B. 2, 3 C. 1, 4 D. 1, 3	4	
10.	Poprawne uzupełnienie każdego zdania – 1 pkt. A. F B. H C. B D. G E. D	5	
11.	Każde prawidłowo uzupełnione zdanie – 1pkt. W skład ośrodkowego układu nerwowego wchodzi mózgowie i rdzeń kręgowy . Mózgowie tworzy mózg, mózdzek oraz pień mózgu. Jest ono otoczone oponami mózgowo-rdzeniowymi, które chronią je przed urazami mechanicznymi. Najbliżej mózgowia znajduje się opona miękka . Największą część mózgowia stanowi mózg. Wyróżniamy w nim m.in. warstwę zewnętrzną, zwaną korą mózgu, którą tworzą ciała komórek nerwowych i warstwę wewnętrzną, ta zbudowana jest z włókien nerwowych . Mózdzek natomiast odpowiada za koordynację ruchów .	4	
12.	Prawidłowa kolejność – 1pkt. E, A, C, F, B, D.	1	
13.	A. prawidłowe oznaczenie alleli - 1pkt. np. M – allel dominujący decydujący o braku choroby, m – allel recesywny warunkujący chorobę – mukowiscydozę	4	

	B. prawidłowe zapisanie genotypów rodziców dziecka – 1pkt. matka – Mm , ojciec – Mm C. prawidłowo uzupełniona krzyżówka – 1pkt. D. prawidłowe podanie prawdopodobieństwa urodzenia się dziecka z mukowiscydozą – 25% - 1pkt.		
14.	Każda prawidłowo udzielona odpowiedź – 1 pkt A. mitozę/ podział mitotyczny B. 2 C. 1 D. Proces replikacji gwarantuje stałość (taką samą ilość) materiału genetycznego w komórkach potomnych powstających w wyniku mitozy.	4	
15.	A. Prawidłowo zapisane genotypy rodziców dziecka – 1pkt. matka: $X^H X^h$, ojciec: $X^H Y$ B. Prawidłowo określone w % prawdopodobieństwo urodzenia chorego dziecka – 1pkt. dziewczynki - 0% , chłopca - 25%	2	W podpunkcie B. jest przyznawany punkt tylko przy prawidłowym zapisie genotypów rodziców, które należało zapisać w podpunkcie A.
16.	Prawidłowe przyporządkowanie zdań prezentujących etapy powstawania nowych gatunków – 1 pkt. 1. D 2. B 3. A 4. C	1	
17.	A. Prawidłowe ocena wszystkich zdań – 4 pkt. F, F, F, P B. podkreślenie wszystkich właściwych określeń dotyczących kuny leśnej – 1pkt. <i>konsument II rzędu, drapieżnik, mięsożerca, konsument III rzędu, organizm cudzożywny,</i>	5	
RAZEM 50			